

Jaarverslag

2023

BNO

Made by Dutch designers

De Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers (BNO) is er voor professionele ontwerpers. In alle disciplines, in alle fasen van hun carrière en hoe ze ook zijn georganiseerd: als student, als individueel ontwerper, als bureau, in een coöperatie of meewerkend in een bedrijf.

De BNO zorgt voor kennis, inspiratie en groei, helpt met deskundig advies, verbindt ontwerpers en hun bureaus met vakgenoten en andere relevante professionals, en is de stem van ontwerpers richting opdrachtgevers en politiek.

In dit jaarverslag blikken we terug op 2023. Als altijd stonden we klaar om de Nederlandse ontwerpcommunity te informeren, inspireren en ondersteunen.

In 2023 waren twee veranderingen tekenend voor de BNO: de razendsnelle opkomst van generatieve Artificiële Intelligentie, die een ingrijpende verandering teweegbracht in de designsector, en de directiewissel. Madeleine van Lennep bereikte in 2023 de pensioengerechtigde leeftijd en nam na tien jaar afscheid als BNO-directeur.

Onder leiding van onze nieuwe directeur, Diana Janssen, bouwden we verder aan een veerkrachtige ontwerpwereld waar ontwerpers een belangrijke bijdrage leveren aan de uitdagingen van nu en van morgen.

145

Nieuwe individuele leden

16

Nieuwe bureauleden

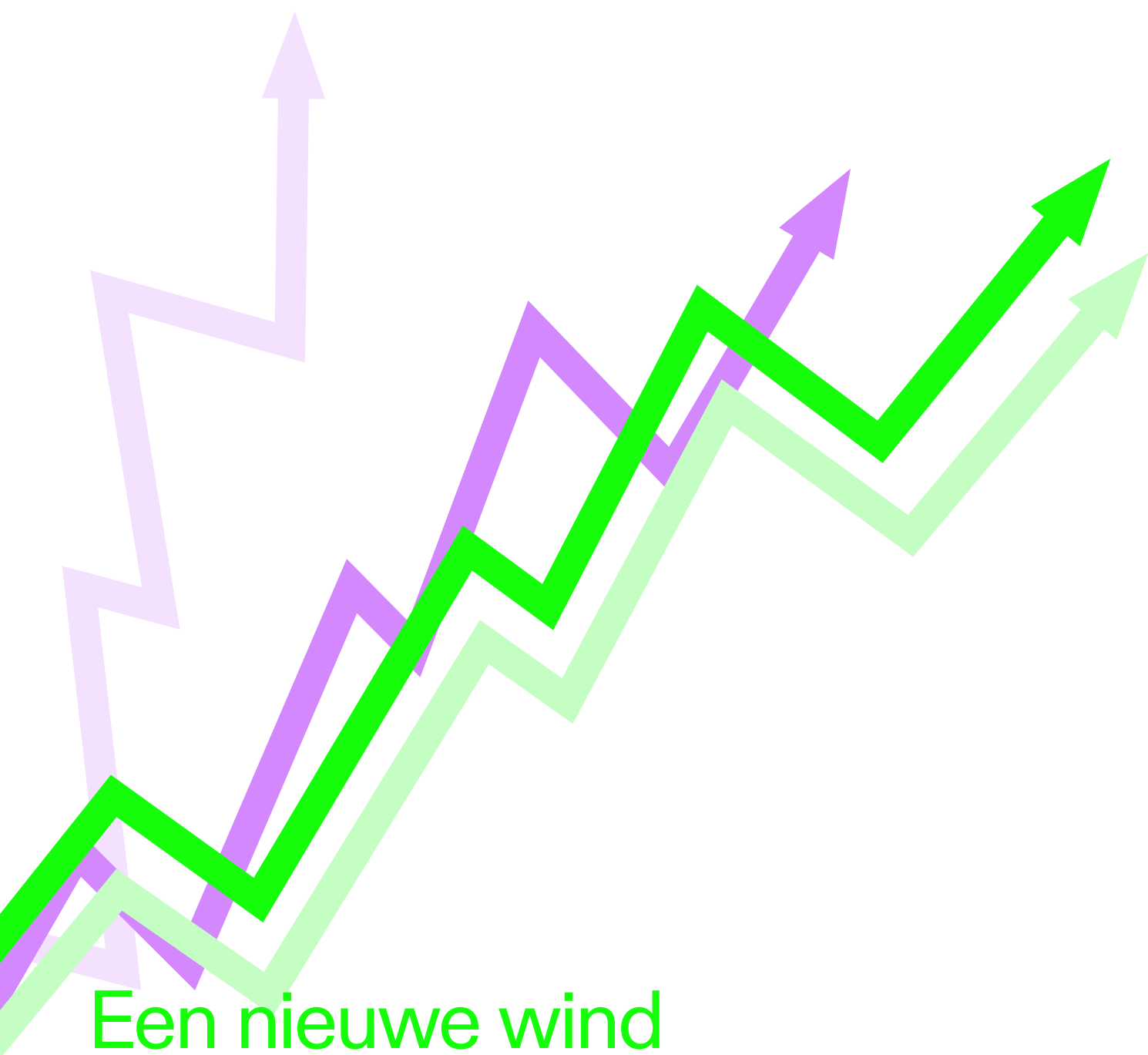
Community building

We geloven dat onze leden hun expertise kunnen inzetten om een bijdrage te leveren aan belangrijke maatschappelijke uitdagingen. Daarom hechten we veel waarde aan de kracht van samenwerking en kennisdeling binnen de designsector. Hoe groter de BNO, hoe meer slagkracht we hebben. In 2023 sloten 145 nieuwe individuele leden en 16 bureauleden zich bij ons aan.

In 2023 organiseerden we het Creative Directors Forum, BNO Interieurzaken, het HRM-overleg voor bureaus, Business Boosts voor starters en tal van netwerkevenementen. Onze regioplatforms organiseerden 13 evenementen door het hele land. We publiceerden Dd Magazine #3 en Dd Yearbook '23-'24 met het thema 'naturing'. Het Dd Yearbook werd in december gelanceerd bij het Nieuwe Instituut, met inspirerende sprekers zoals Koert van Mensvoort en Aleksandra Gaca.

“Het is enorm waardevol om op het gebied van business, strategie, HR en juridische zaken advies te krijgen. We hebben tot nu toe al meerdere vraagstukken bij de BNO kunnen neerleggen, van acquisitie en onderhandelingen tot personeelsvragen, waardoor we de studio zowel extern als intern goed kunnen blijven positioneren.”
– Studio Modijesky,
interieurontwerpstudio

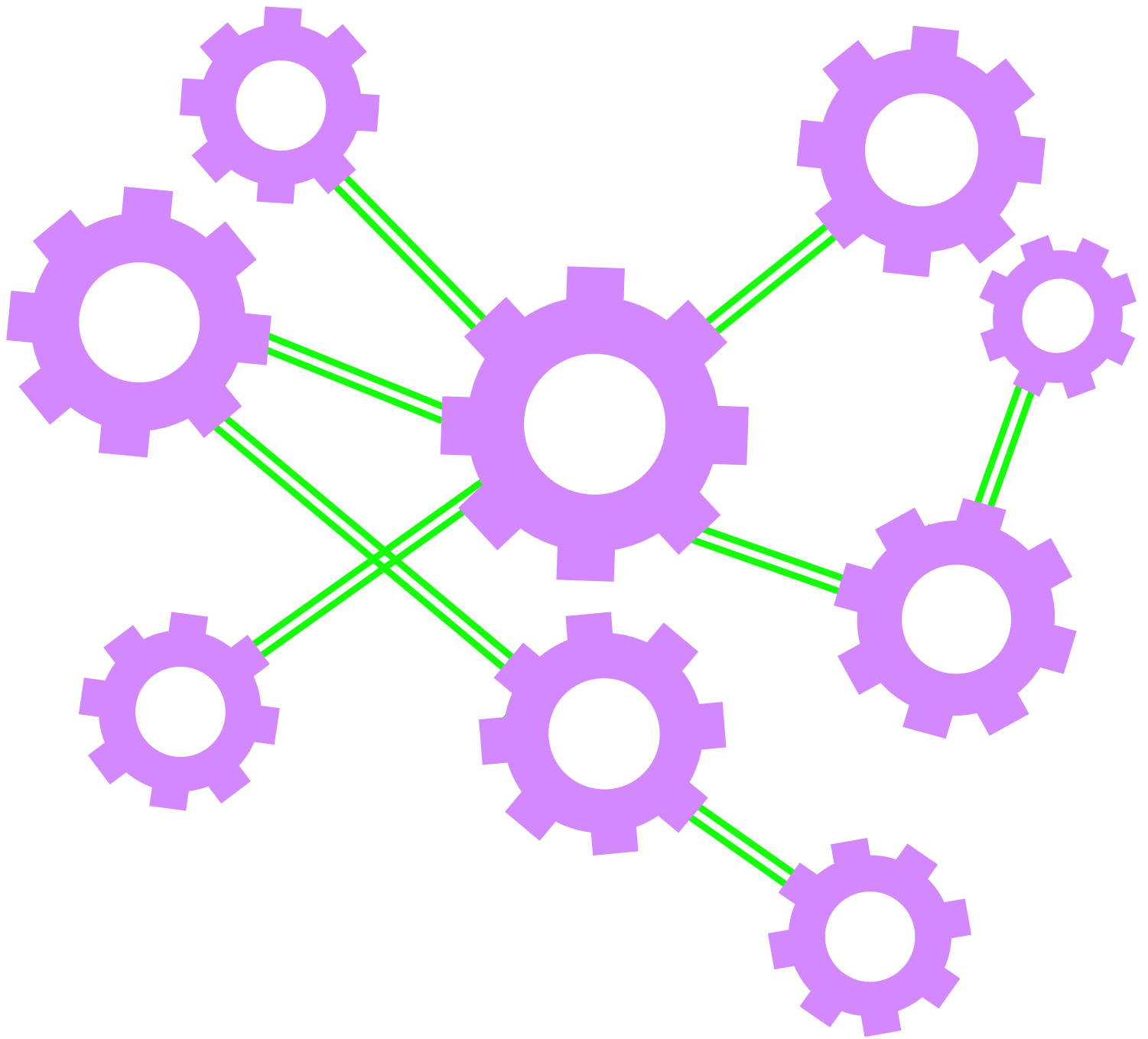
“Goed dat er een organisatie is die de belangen van de ontwerper ondersteunt en die zich verdiept in de zaken die komen kijken bij het runnen van een ontwerpstudio. Hier sluit ik mij graag bij aan!”
– Joris de Groot, productontwerper

Een nieuwe wind

Al ruim honderd jaar bestaat de BNO dankzij de financiële steun van haar betalende leden, en dit zonder enige vorm van overheidssubsidie. In 2023 vond er een directiewissel plaats en verwelkomden we een dynamisch nieuw team, waarmee we ons blijven richten op de toekomst. Sophie Tijssen werd aangesteld als BNO-communicatiemanager. Daarnaast hebben we tijdelijk versterking gekregen van Lisette Varossieau als jurist, Daphne Kusters als communicatiemanager en Pao Lien Djie als gasthoofdredacteur voor Dd Magazine #3.

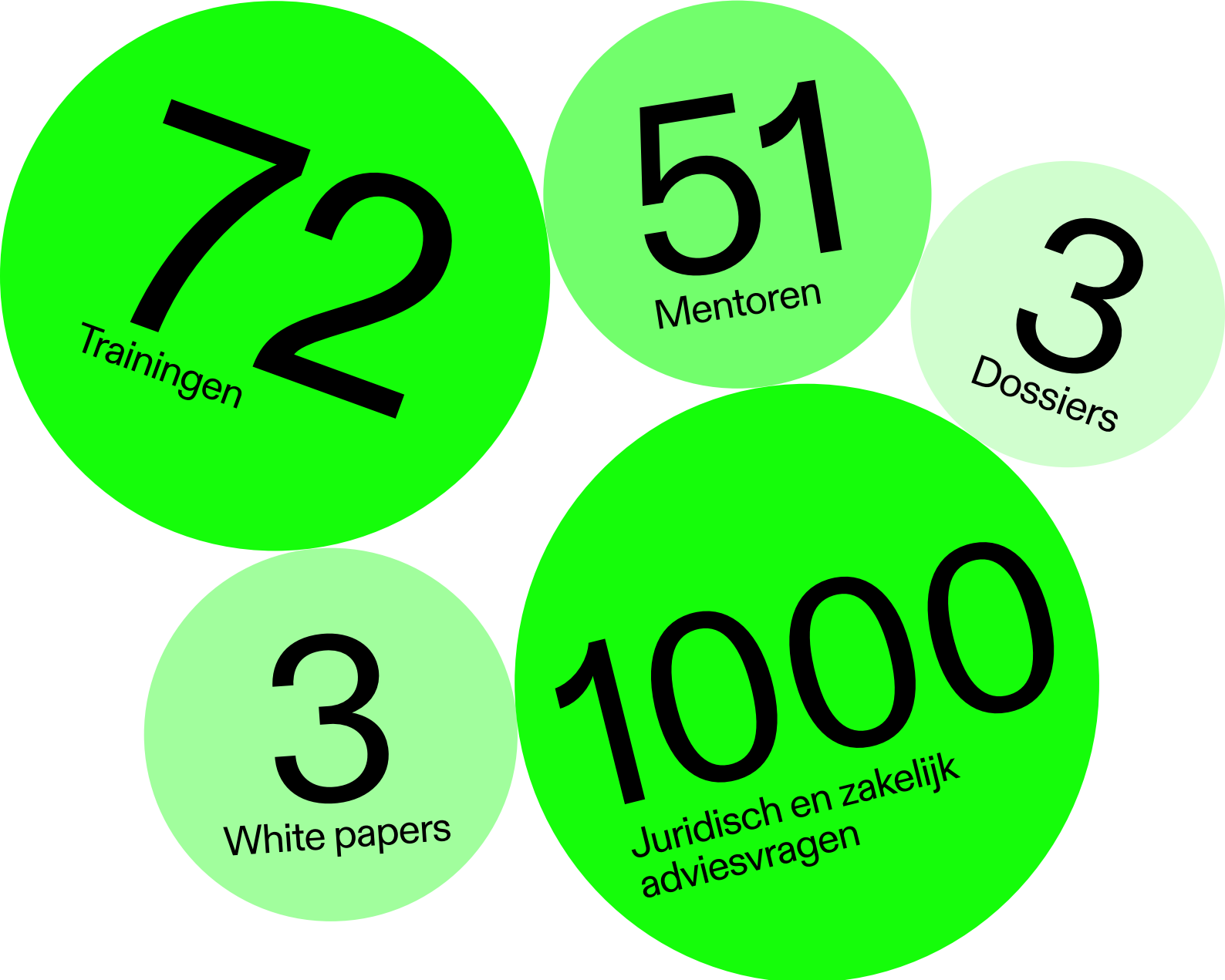
Het Algemeen Bestuur nam afscheid van Annemoon Geurts en Rene Toneman en Lotte de Haan en Harald Dunnink traden toe. Lienke Raben en Sander Bos namen zitting in de Raad Toelating, Geschillen en Advies.

Lobby en netwerk

We komen op voor de (auteursrechtelijke) belangen van de ontwerpsector en zijn een actieve speler in het institutionele landschap. Bestuurlijk waren we in 2023 vertegenwoordigd in de Federatie Creatieve Industrie, Federatie Beeldrechten en Stichting Pictoright. We zijn bijzonder dankbaar voor de financiële bijdragen van Pictoright, die het ons mogelijk maakten van extra waarde te zijn voor de hele ontwerpwereld. Het ASF Goede Doelen Fonds bedanken we voor hun bijdrage aan het Dd Yearbook '23-'24.

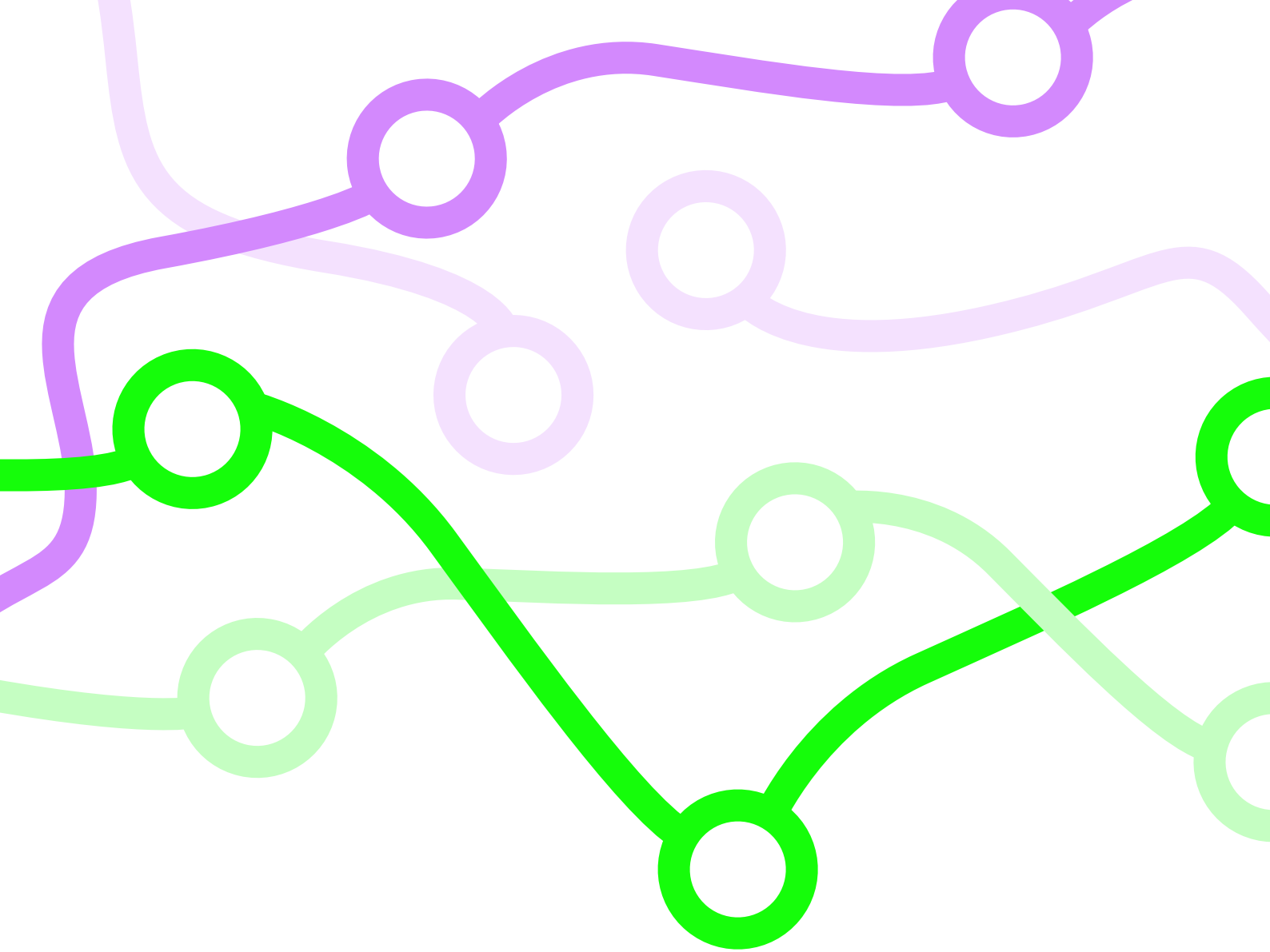
Een van de hoogtepunten in 2023 was het succesvolle bezoek van topdelegaties van het Ministerie van EZK en MKB-Nederland aan de BNO bij Fiction Factory. Taco Schmidt (Qindle), Herbert Seevinck (Mijksenaar), Marije Remigius (Fiction Factory) en Diana Janssen (directeur BNO) onderstreepten het belang en de rol van de ontwerpsector in Nederland. Ook kon werk van Floris Schoonderbeek op het terrein van Fiction Factory bewonderd worden.

Professionele groei

Ons doel is om een levenslange leeromgeving te creëren, waarin creatieve ondernemers kunnen blijven groeien in hun vakgebied. Via trainingen, coaching en workshops ondersteunden we de professionele ontwikkeling van ontwerpers en de design community. Ontwerpers werden daarbij financieel geholpen door het Werktuig PPO van Platform ACCT. Met de educatieve programma's BNO Start en Driving Dutch Design hielpen we 49 jonge ontwerpers op weg met het bouwen aan hun onderneming.

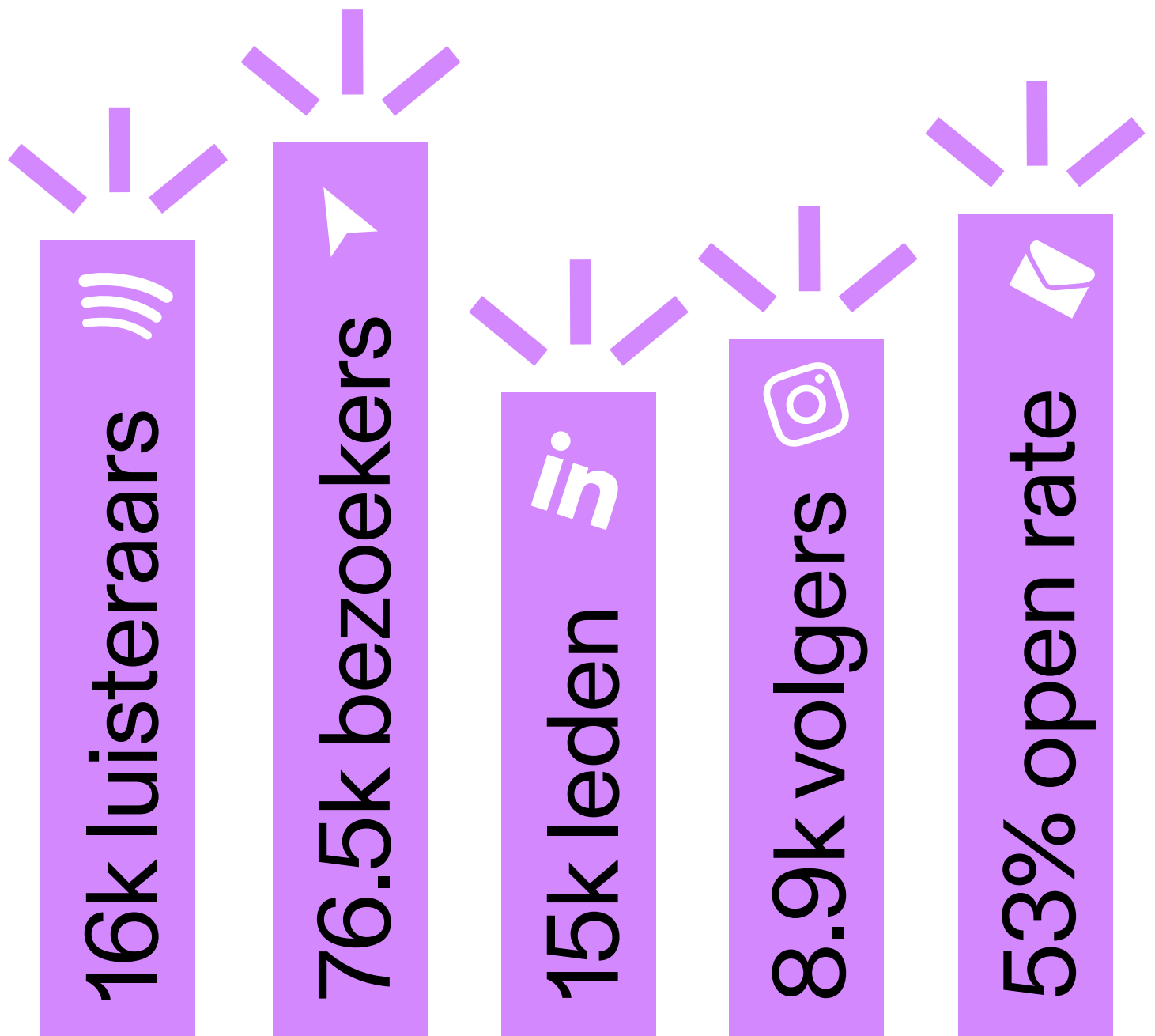
We ondersteunden ontwerpbureaus door middel van benchmarks, onderzoeken, trainingen en bijeenkomsten. Ook kwam er een regeling voor vertrouwenspersonen tot stand. Voor ontwerpers in een gevorderde fase van hun carrière hebben we Dossier Later opgezet, waarin we meedenken over hun toekomst, pensioenregelingen en het beheren van hun ontwerparchief. Samenwerking met het NADD (Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur), een onderdeel van het Nieuwe Instituut, is daarbij een waardevolle aanvulling.

Opkomst generatieve AI

We monitoren belangrijke ontwikkelingen en houden samen met experts een vinger aan de pols. In 2023 hebben we de ontwikkelingen rond generatieve AI nauwlettend gevolgd, met speciale aandacht voor de daaraan gerelateerde auteursrechtelijke aspecten. Vormt het een bedreiging of biedt het nieuwe kansen voor ontwerpers? Eén ding is zeker: een diepgaand begrip van de mogelijkheden en beperkingen van AI is van cruciaal belang voor de ontwerpwereld.

Om bij te dragen aan bewustwording binnen onze community, zijn we het dossier AI gestart, hebben we een enquête uitgezet over dit onderwerp en twee White papers opgesteld. Daarnaast hadden we in 2023 een stagiair, Juul van den Heuvel, die zich voornamelijk heeft toegelegd op AI. Dat voorwerk heeft geleid tot de oprichting van de werkgroep AI x Design, bestaande uit BNO-leden en BNO-medewerkers, om alle opties uit verschillende ontwerpdisciplines te bekijken en deze kennis te delen.

In de schijnwerpers

Dankzij onze leden bestaan we, en zijn we in staat om onze taken uit te voeren. Samen bouwen we aan een veerkrachtige ontwerpwereld waar verschillende perspectieven worden getoond, en waar alle stemmen worden gehoord. Trots zetten we onze leden in de schijnwerpers, want zij vormen de kern van onze gemeenschap en dragen bij aan het verrijken van het creatieve landschap. We geven designers in onze online en offline media de ruimte om te vertellen over hun werk, proces en ervaringen.

Dit deden we in 2023 onder meer met 10 Designers Inc. podcasts (16.000 keer beluisterd), 56 online artikelen en interviews met leden, 48 keer wekelijks Dd News met een gemiddelde open rate van 53%, 76.501 gebruikers van onze site, de publicaties Dd Magazine en Dd Yearbook, 22 Dd Takeovers op ons Instagram-account, 15.000 leden op LinkedIn, 8.877 volgers op Instagram en de BNO Piet Zwart prijs voor ontwerper Karel Martens.

“We vinden het belangrijk om onderdeel te zijn van de ontwerpcommunity in Nederland en dragen daar ook graag ons steentje aan bij.”

– Mijksenaar, wayfinding ontwerp- en adviesbureau

“Je voelt dat je bij een community bent aangesloten die het welzijn van de ontwerpers waarborgt. Of je nu klein of groot bent, je wordt altijd goed behandeld. Verder is de jaarlijkse uitgave Dd Yearbook een echte kers op de taart.”

– Charis Stephanie, illustrator

“Het BNO-lidmaatschap verleent ons toegang tot gelijkgestemden, inspireert ons en vertegenwoordigt onze stem richting opdrachtgevers en de politiek.”

– Kummer & Herrman, grafisch ontwerp bureau

Onze activiteiten

We lichten hieronder een aantal van onze belangrijkste activiteiten in 2023 uit.

- Activiteiten AI: 1 onderzoek, 1 kennisessie auteursrechten en AI, publicatie Dossier AI, 2 White papers: Verantwoord gebruik AI en Prompt-designing, oprichting werkgroep AI x Design, deelname werkgroep AI Federatie Beeldrechten
- Algemene Ledenvergadering, A'DAM Toren, Amsterdam
- BNO Business Boost: 4 online bijeenkomsten
- BNO Creative Directors Forum: 1 bijeenkomst
- BNO Educatie: 35 trainingen
- BNO HRM Netwerk: 2 live bijeenkomsten en 2 online bijeenkomsten
- BNO Interieurzaken: 1 bijeenkomst
- BNO Meet-up: 2 bijeenkomsten
- BNO Mentoring: 21 matches
- BNO Regioplatforms: 13 bijeenkomsten
- BNO Start: 10 workshops, 3 mentortrajecten
- CIRCO: 1 bijeenkomst en 1 online bijeenkomst
- COco presenteert Babette Porcelijn, Social Impact Factory, Utrecht
- Deelname werkgroep 'Waarde van Beeld' en evenement 'Beeld IS' van Federatie Beeldrechten ondersteund door BNO, Pakhuis de Zwijger, Amsterdam
- Driving Dutch Design: 16 bijeenkomsten, 1 Dragons' Den, gezamenlijke campagne DDW
- Gemiddeld 20 zakelijke en juridische adviesvragen op maat per week
- GLUE community borrel, BNO, Amsterdam
- Model arbeidsovereenkomsten actualisering
- Podcast Designers Inc.: 10 afleveringen
- Publicatie BNO Branchemonitor: salarisadviezen en indexatie
- Publicatie Dd Magazine #3, met gasthoofdredacteur Pao Lien Djie
- Publicatie Dd Yearbook '23-'24, en lancering bij het Nieuwe Instituut, Rotterdam
- Publicatie Dossier AI, Dossier Vertrouwenspersoon, Dossier Later
- Raad Toelating, Geschillen en Advies: 5 bijeenkomsten
- Raad van Beroep: 1 bijeenkomst kennismaking met Raad Toelating, Geschillen en Advies
- Uitreiking BNO Piet Zwart Prijs aan Karel Martens, tijdens uitreiking Dutch Design Awards, Eindhoven
- Uitreiking erelidmaatschap aan en feestelijk afscheid van Madeleine van Lennep
- Werkbezoeken afstudeerexposities van alle Nederlandse kunstacademies
- Werkbezoeken Diana Janssen aan 20 ontwerp bureaus
- Werkbezoeken Salone del Mobile, Fuorisalone, Milaan, Italië